

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce: **F. S.**, bytem L. 19, B., zastoupený Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Kolářská 451/13, Opava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.4.2015, č.j. 417/1.30/15-3,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10.4.2015, č.j. 417/1.30/15-3, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj (dále jen

„prvostupňový orgán“) ze dne 27.11.2014, č.j. 14798/9.30/14-8, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 60 000 Kč za správní delikt na úseku bezpečnosti práce ve smyslu § 30 odst. 1 písm. f) a písm. r) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce (dále jen „zákon č. 251/2005 Sb.“), kterého se žalobce dopustil tím, že ke dni 26.2.2014 na pracovišti – provozovně BIG FOOD POINT v Brně, porušil povinnost vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodné organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímáním opatření k předcházení rizikům a dále povinnosti při zajištění řádného stavu používaných výrobních a pracovních prostředků a zařízení stanovené v zákonu o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a v nařízení vlády, kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí.

I. Shrnutí žalobní argumentace

Žalobce namítá, že žalovaný a prvostupňový orgán dospěli k nesprávným závěrům a rozhodnutí žalovaného je též nepřezkoumatelné, neboť se žalovaný dostatečně nevypořádal s odvolacími námitkami žalobce.

Pokud jde o zjištění týkající se krytí živých částí rozvaděče, tak ačkoli nebyl na rozvaděči plastový kryt, žalobce namítá, že nebyly žádným způsobem odhaleny části pod napětím, které by mohly ohrozit zdraví zaměstnanců. Odhaleny byly pouze vodiče elektrické energie, které byly řádně a dostatečně izolovány po celém obvodu a délce. Jeho zaměstnanci tak byli chráněni před nebezpečím úrazu způsobeným elektrickým proudem. S touto námitkou, kterou žalobce uplatnil také v odvolání, se žalovaný podle žalobce vypořádal nepřezkoumatelným způsobem.

Pokud jde dále o neupevněné kabelové vedení v prostoru provozovny, k tomu žalobce uvádí, že tyto části instalace se nacházely na pro zaměstnance nepřístupných místech, u stropu v takové výšce, která zamezila kontaktu zaměstnanců s kabely. Výklad žalovaného a prvostupňového orgánu má žalobce za absurdní a šikanózní, neboť ze samotného umístění kabelů je zjevné, že bylo zamezeno styku kabelů se zaměstnanci. I nad zavěšeným stropem jsou běžně kabelová vedení pokládána bez jakéhokoli upevnění. I s odvolací námitkou tohoto obsahu se žalovaný vypořádal nepřesvědčivě a přímo na námitku neodpověděl.

Pokud jde o zapojení plastového ohebného vedení k přívodu plynu k vařiči, tak ten byl podle žalobce bezpečně napojen, když jde o typ vedení vícevrstvého plastového potrubí, u kterého je pojistka dávana pouze ke zvýšení bezpečnosti, ovšem fakticky není nutná. Samotný charakter zvoleného potrubí dostatečně zajišťuje bezpečné přichycení a tím je zajištěna jeho těsnost a pevnost. Ze strany odborné veřejnosti je při aplikaci uvedeného druhu potrubí garantována bezpečnost jeho užití i bez jakýchkoli doplňkových bezpečnostních opatření.

Pokud jde o upevnění ochranného krytu zásuvky 230V v prostoru u lednice Bonaqua, tak ten sice nebyl přichycen přímo ke zdi, žalobce však zdůrazňuje, že žádným způsobem nebyly odhaleny části elektrického vedení pod napětím. Kabely byly chráněny standardní izolací po celé délce i obvodu a současně tzv. vnitřní

plastovou propojovací krabicí zásuvky. Ani s touto odvolací námitkou se žalovaný nevypořádal nedostatečně.

Žalobce konečně namítá, že poškozené izolace elektrického vedení u prodlužovacího kabelu a kabelu svítidla byly také umístěny v dostatečné výšce od zaměstnanců. Ti proto nebyli nijak ohroženi možnými účinky elektřiny. Také s touto odvolací námitkou se žalovaný nevypořádal.

Žalobce dále namítá nedostatečné zjištění ohledně vymezení prostoru provozovny, v níž byla kontrola prováděna. Žalobce byl jako podnájemce oprávněn užívat taxativně vymezené nebytové prostory, nicméně kontrolní pracovníci nijak nezjišťovali, ve vztahu k jakým částem prostoru má žalobce užívací titul. Žalobce byl oprávněn užívat prostory po pravé i levé straně od hlavního vchodu do prodejny potravin sloužícího jako prodejní okénka a dále pak výrobní a přípravní pizzy. Převážná část skutkových zjištění se podle žalobce týká prostor, k nimž neměl podle smlouvy žádný užívací vztah. Tedy ani jeho zaměstnanci nemohli v těchto prostorech vykonávat práci a být ohroženi. V této souvislosti žalobce odkazuje na podnájemní smlouvu a dále na podnájemní smlouvu uzavřenou mezi společností KF Brno s.r.o. a K. D., který má od září roku 2014 předmětné prostory v pronájmu v širším rozsahu než žalobce. Z toho tedy žalobce dovozuje, že předmětná zjištění se z větší části týkají prostor, k nimž žalobce žádným užívacím právem v době kontroly nedisponoval.

Podle žalobce tak nebylo prokázáno, že se dopustil porušení povinností na úseku bezpečnosti práce, a tedy i deliktního jednání.

Z výše uvedených důvodů se žalobce domáhá zrušení jak napadeného, tak prvostupňového rozhodnutí; na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejší soudem.

II. Shrnutí vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření důvodnost žaloby odmítá s tím, že jeho rozhodnutí vychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci a nesouhlasí s žalobcovým bagatelizováním svých pochybení.

Pokud jde o osoby pracující v provozovně žalobce (paní H. B., pan B. B. a pan A. S.), ty se během kontroly za přítomnosti inspektorů a příslušníků policie pohybovaly po celé místnosti a nikoli ve výsečích místnosti. Pracovištěm tak podle žalovaného byla jednoznačně celá místnost, přičemž zaměstnanci žalobce byli přímo ohroženi na životě a zdraví. Kontrole byla též přítomna zmocněnkyně žalobce, Mgr. I. S., která žádnou námitku ohledně neexistence užívacích práv k části prostoru nevznesla. Tuto žalobní námitku tak má žalovaný za účelovou.

Žalovaný setrval na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před soudem a z výše uvedených důvodů navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Namítá-li žalobce nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného, tak taková námitka by byla důvodná, pokud by z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí nebylo zřejmé, jak o věci žalovaný uvážil a proč má odvolací námitky za liché, mylné nebo vyvrácené, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů; dále je třeba vzít v úvahu, že při soudním přezkumu odvolacího rozhodnutí tvoří správní rozhodnutí obou stupňů jeden celek.

Žalovaný s odkazem na skutková zjištění zachycená v protokolu o kontrole a v inspekty pořízené fotodokumentaci k odvolacím námitkám žalobce uvedl, že se s výkladem právních norem předestřeným žalobcem v podaném odvolání neztotožňuje, neboť se jedná o výklad zužující. K rozvaděči RS-3 v prostoru digestoře u pracoviště obsluhy výdejního okna žalovaný uvedl, že žalobce v podstatě popírá funkci plastového krytu tohoto rozvaděče, který zejména zamezuje kontaktu osob s živými částmi elektroinstalace. Jde-li o kabelové vedení nad lednicí Slatinka (poblíž pracoviště přípravy bramboráků), tak žalovaný žalobcem zastávaný výklad bodu 2.1.2. přílohy k nařízení vlády č. 101/2005 Sb. odmítl s tím, že uvedl, že měl-li by zákonodárce úmysl stanovit povinnost upevňovat vedení toliko v místech dosahu zaměstnanců, jistě by tak učinil pregnantně a neponechal by závěry na libovůli výkladu zaměstnavatele. Styk zaměstnanců s elektrickým vedením nadto není jedinou možnou příčinou vzniku rizika ohrožení života či poškození zdraví. Předmětem posouzení není upevnění kabelového vedení nad zavěšeným stropem (tedy v prostoru mezi stropem a sádkartonovým podhledem), kde je kontakt zaměstnance s kabelovým vedením vyloučen. Pokud jde o přívod plynu k vařiči, není podle žalovaného stěžejní, zda je vedení vícevrstvé. Napojení plynového přívodu (ohebného plastového vedení ke kovovému pevnému potrubí) nevylučuje případné sesmeknutí, a tedy možnost rozpojení a následného úniku plynu. Ze snímku č. 5 fotodokumentace je nadto podle žalovaného patrné napětí napojení plastové trubice na plynové vedení. V daném případě tak nebyla zajištěna těsnost a pevnost přívodu plynu k vařiči, neboť ohebné plastové vedení nebylo k potrubí bezpečně přichyceno, např. sponou, čímž hrozil únik plynu do provozovny. Co se týče zásuvky 230V v prostoru u lednice Bonaqua, ze snímku č. 2 fotodokumentace je zřetelné uvolnění zásuvky. Žalovaný zdůraznil, že při používání takto uvolněné zásuvky není možno zajistit bezpečnost elektrického zařízení a dostatečnou ochranu zaměstnanců. K námitce ohledně prodlužovacího přívodu a kabelu svítidla žalovaný odkázal na svoji argumentaci týkající se kabelového vedení v prostoru zázemí provozovny nad lednicí Slatinka.

Výše citovaná argumentace uvedená v odůvodnění rozhodnutí žalovaného zcela odpovídá kritériím přezkoumatelného správního rozhodnutí. Pokud jde o odvolací námitky, jež se v podstatných rysech shodují s námitkami žalobními, jejichž nedostatečné vypořádání žalobce žalovanému vytýká, tak soud má za to, že se s nimi žalovaný vypořádal nejen dostatečně, ale i věcně správně a soud se s citovanými závěry žalovaného plně ztotožňuje. Tyto závěry se totiž opírají o skutková zjištění zachycená ve správním spise, která žalobce ostatně ani nerozporoval.

Dne 26.2.2014 bylo při kontrole v této provozovně zjištěno, že rozvaděč RS-3 v prostoru digestoře u pracoviště obsluhy výdejního okna neměl krytí živých částí min. IP 20 (přívod k jistícím prvkům – holé vodiče), že kabelové vedení v prostoru zázemí provozovny nad lednicí Slatinka, poblíž pracoviště přípravy bramboráků, nebylo upevněno (např. na kabelovém roštu nebo ve žlabu) a dále že přívod plynu k vařiči pro přípravu bramboráků byl proveden plastovým ohebným vedením, které nebylo k potrubí nijak bezpečně přichyceno a hrozil únik plynu do provozovny. Dále bylo při kontrole zjištěno, že zásuvka 230 V umístěná v prostoru u lednice Bonaqua u vstupu k pracovnímu prostoru obsluhy výdejního okna byla bez ochranného krytu, který by zakrýval živé části pod napětím a před jevy vyvolanými účinky elektřiny a dále že prodlužovací přívod a kabel svítidla měly poškozené izolace přívodních kabelů. Tato zjištění byla popsána v protokolu o kontrole a byla fotograficky zdokumentována. V době kontroly se na pracovišti nacházely tři fyzické osoby v kuchařském oděvu. Pan A. S., který uvedl, že pro žalobce nakupuje suroviny, připravuje jídlo a kontroluje ostatní pracovníky, paní H. B., která pekla pečivo a prodávala párky v rohlíku, a pan B. B., který obsluhoval zákazníky u okénka.

Podle § 35 odst. 2 zákona o bezpečnosti práce se na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, vztahují ustanovení o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

Podle § 31 odst. 1 zákona o bezpečnosti práce se právnická osoba dopustí správního deliktu na úseku bezpečnosti práce tím, že nedodrží povinnosti při zajišťování bezpečnosti práce stanovené v § 101 až 103 zákoníku práce (písm. f/) a neplní povinnosti při zajištění řádného stavu používaných výrobních a pracovních prostředků a zařízení stanovené v zákonu o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a v nařízení vlády, kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí (písm. r/).

Podle § 102 odst. 1 zákoníku práce je zaměstnavatel povinen vytvářet bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodnou organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímáním opatření k předcházení rizikům.

Podle bodu 2.1.1 nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí (dále jen „nařízení č. 101/2005 Sb.“), musí být zařízení pro vnitřní a venkovní rozvody elektrické energie (dále jen "instalace") a elektrická zařízení navržena, vyrobena, odborně prověřena a vyzkoušena před

uvedením do provozu a provozována tak, aby se nemohla stát zdrojem požáru nebo výbuchu; zaměstnanci musí být odpovídajícím způsobem chráněni před nebezpečím úrazu způsobeného elektrickým proudem, elektrickým obloukem nebo účinky statické elektřiny.

Podle bodu 2.1.2 nařízení č. 101/2005 Sb. musí být všechny části instalace mechanicky pevné, spolehlivě upevněné a nesmějí nepříznivě ovlivňovat jiná zařízení; musí být dostatečně dimenzovány a chráněny proti účinkům zkratových proudů a přetížení; části zařízení musí být provedeny tak, aby na místech, jimiž prochází elektrický proud, nemohlo za běžných provozních podmínek dojít k nebezpečnému ohřátí vodičů.

Podle § 3 odst. 1 písm. f) nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí jsou minimálními požadavky na bezpečný provoz a používání zařízení v závislosti na příslušném riziku vytvářeném daným zařízením ochrana zaměstnance proti nebezpečnému dotyku u zařízení pod napětím a před jevy vyvolanými účinky elektřiny.

Podle § 4 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, je zaměstnavatel povinen zajistit, aby stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a náradí byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vhodné pro práci, při které budou používány. Stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a náradí musí být vybaveny ochrannými zařízeními, která chrání život a zdraví zaměstnanců (písm. a/), a pravidelně a řádně udržovány, kontrolovány a revidovány (písm. c/).

Zjištění popsaná v protokolu o kontrole a pořízené fotografie dokumentují stav pracovního prostředí v provozovně žalobce a dostatečně dokládají, že žalobce coby provozovatel provozovny a podnikající fyzická osoba naplnil skutkovou podstatu správních deliktů na úseku bezpečnosti práce, neboť nedodržel požadavky výše citovaných právních předpisů. Z kontrolních zjištění je zřejmé, že pracovníci žalobce nebyli chráněni před nebezpečím úrazu elektrickým proudem (elektrickým obloukem nebo účinky statické elektřiny), neboť elektrická zásuvka nebyla dostatečně zajištěna ochranným krytem živých částí pod napětím a části elektrické instalace nebyly mechanicky pevné a spolehlivě upevněné. Také prodlužovací přívod a kabel svítidla měly poškozené izolace. Pokud jde o konstrukci přívodu plynu, ta nebyla těsná a pevná. Tím tedy žalobce nesplnil povinnost vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a nesplnil povinnost, aby byla zařízení byla pravidelně a řádně udržována a kontrolována. Hodnocení skutkového stavu provedené žalovaným a prvostupňovým orgánem je tak správné.

Žalobce přitom k těmto skutkovým zjištěním předestírá výklad právních norem na úseku bezpečnosti práce, s nímž se soud nemůže ztotožnit. Objektem těchto norem je bezpečnost a zdraví a jejich cílem je tedy zajistit odpovídající standard ochrany pracovníků, který je však výkladem předestřeným žalobcem snížen. Žalobce přitom své námitky konstruuje pouze v podobě polemiky se

žalovaným, jež vychází spíše z nikterak doložených domněnek, že jeho pracovníci v prostředí provozovny nebyli ohroženi na zdraví, resp. že by reálně k úrazu nemohlo dojít. Argumentaci, že neupevněné či narušené kabely a instalace nebyly „na dosah“ zaměstnanců, a proto je nijak neohrožovaly na životě a zdraví, či že nemohlo dojít k úniku plynu i přes závadný způsob napojení přívodu plynu, žalobce nedokládá žádným důkazem, např. odborným posouzením, které by spolehlivě vyvrátilo existenci rizika pro zdraví pracovníků. Odkaz na umístování elektrického vedení nad stropním podhledem pak není případný, neboť u žalobce byly kabely umístěny volně pod stropem nad pracovníky.

Je dále nesporné, že žalobce byl v době kontroly podnikající fyzickou osobou provozující mimo jiné provozovnu na adrese Kobližná 64/10, označenou jako BIG FOOD MARKET, v níž prováděl činnost dle svého živnostenského oprávnění. Takto také byla provozovna žalobce identifikována v rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a v protokole o kontrole, tedy její vymezení odpovídalo údajům ve veřejně přístupném živnostenském rejstříku, podle nichž se jednalo o provozovnu KORZO – SPECIÁL na adrese Kobližná 30/9 v Brně (výpis ze živnostenského rejstříku je též součástí správního spisu). V této provozovně se pohybovali zaměstnanci žalobce a bylo zde i zázemí provozu žalobce (Záznam o zjištění na místě ze dne 26.2.2014, sp. zn. 253/2014/9.71, a Protokol o kontrole ze dne 30.4.2014, č.j. 2819/9.71/14/15.2).

Prvostupňovému orgánu proto nelze vytknout, že kontroloval na uvedené adrese právě ten prostor, v němž se pohybovali zaměstnanci žalobce a vykonávali zde práci pro žalobce. Aniž by žalobce v průběhu kontroly avizoval, že má v pronájmu pouze určité části prostoru provozovny, tak na zjištění protiprávního stavu taková argumentace nemůže mít vliv. I kdyby totiž zaměstnanci žalobce během své činnosti přecházeli z pronajaté části prostoru do části zbylé, stále se jednalo o pracovní prostředí k výkonu živnosti na provozovně žalobce zapsané v živnostenském rejstříku na výše uvedené adrese. Otázka užívacího titulu žalobce k jednotlivým částem prostoru je v tomto ohledu bezpředmětná. Pro naplnění jednotlivých znaků skutkové podstaty výše zmíněných správních deliktů proto nebylo třeba zjišťovat, na základě jakých titulů žalobce užívá jednotlivé části pracovního prostoru provozovny, či snad že některou část užívá bez právního titulu. Proto ani soud nedokazoval k návrhu žalobce předloženými smlouvami.

Zdejší soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

IV. Náklady řízení

O nákladech účastníků řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně úspěšnému, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a

ostatně žalovaný náhradu nákladů řízení ani nepožadoval. Proto soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 9. března 2017

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

David Raus, v.r.
předseda senátu